

Néhány hasznos cím, telefonszám

Az eligazodást, ügyintézését segítő megadjuk néhány intézmény központi elérhetőségét is.

Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium (FMM)

1054 Budapest, Alkotmány utca 3.
Telefon: 06-1-473-8100
Fax: 06-1-473-8101 www.fmm.gov.hu

Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSZ)

1089 Budapest, Kávária tér 7.
Telefon: 06-1-303-9300
Fax: 06-1-240-4255
e-mail: fh@lab.hu www.afsz.hu

Nemzeti Felnyttkzpsi Intzvet (NFI)

1106 Budapest, Fehér út 10.
Telefon: 06-1-433-1730 www.nfi.hu

Nemzeti Szakkzpsi Intzvet (NSZI)

1087 Budapest, Berzsényi utca 6.
Telefon: 06-1-210-1065
Fax: 06-1-2101063 www.nive.hu

Oktatási Minisztérium

1055 Budapest, Szalay utca 10-14.
Telefon: 06-1-473-7000
Fax: 06-1-473-7001
e-mail: info@om.hu www.om.hu

A kiadványt a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium Sajtó, Kommunikációs és Informatikai Főosztályának jóváhagyásával, a Nemzeti Felnyttkzpsi Intzvet támogatásával a Felnyttkzpsi Szövetség (FVSZ) készítette.

Megjelenik: 10 000 példányban Felelős kiadó: Dr. Lakos István

Főszerkesztő: Borsi Árpád, Szakmai lektor: Vírtné Bodnár Éva

Szerkesztőbizottság: Erhart Zsuzsanna, Kovács C. Róbert, Lombos Petra

Nyomdai előkészítés és kivitelezés: Somhegyi Kft. Velence

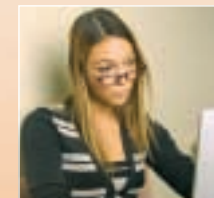

Felnőttképzők Szövetsége (FVSZ)

1074 Budapest, Szövetség u. 37. Telefon: 267-6469, Fax: 267-6469
E-mail: fvsz@fvsz.hu www.fvsz.hu

FELNÖTTKÉPZÉSI

1x1

Kedvcsináló

Az ember vele született tulajdonsága a kíváncsiság. Életünk folyamán minden nap újabb és újabb hatások érnek bennünket. Sokszor érezzük, hogy váratlan dolgok történnek velünk. Talán nem gondolt eddig bele, de minden nap akaratlanul is tanul. Mi abban szeretnénk segíteni, hogy ezentúl tegye ezt elhatározásból, célirányosan, érdeklődési körének megfelelően.

A tudás biztonságot is jelent. Önmagunk és családjunk biztonságát. Általa befolyásolni tudjuk életünk alakulását. Ha képzettek vagyunk, találunk munkát. Munkánkért pénzt kapunk, melyből biztonságosabban tervezhetjük jövőnket. **MERJÜNK TANULNI, TUDNI!** Igaz, sokszor időt, pénzt, energiát kell beleölnünk, de hinnünk kell ezek sokszoros megtérülésében. Fontos, hogy ébren tartasuk magunkban a megismerés iránti vágyat. Így javíthatunk életünkön, és egyre inkább kezünkbe kerül sorsunk alakítása is.

Utószó helyett

Tisztelt Olvasó, Kedves Barátunk!

Kiadványunk végén engedje meg nekünk, hogy pár szóban mi is bemutatkozzunk, hogy elmondhassuk, hogyan is jöhetett létre ez a kis füzet.

A Felnőttképzők Szövetsége (FVSZ) 1992-ben alakult, elsődlegesen a felnőttképzés területén tevékenykedő vállalkozások, intézmények, non-profit szervezetek szakmai érdekképviseleti szervezeteként. Az eltelt időszakban megőszöröztük tagjaink számát, már több mint 200 képzőt tömörítünk.

Szövetségünk fő tevékenysége a felnőttképzési intézmények munkáját segítő információk gyűjtése, rendszerezése és eljuttatása az érdekeltekhez, a szakmai munka segítése, kiállítások, bemutatók szervezése, tájékoztató kiadványok megjelentetése, oktatással, neveléssel kapcsolatos kutatás, szakmai rendezvények megszervezése, és természetesen a felnőttképzők és a felnőttképzésben résztvevők érdekeinek megjelenítése.

Megpróbálunk lépést tartani a folyamatosan változó környezettel, ezért munkánk során egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a képzésbe bekapcsolódni szándékozók igényeinek felderítésére, ha lehet kielégítésére is.

Ezirányú törekvésünket segítette, hogy a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium (FMM) támogatásával a Nemzeti Felnőttképzési Intézet (NFI) pályázatot hirdetett a felnőttképzést népszerűsítő komplex program keretében, egy a felnőttképzést célirányosan bemutató kiadvány megjelentetésére. Pályázatunkat az NFI elfogadta, a beadott terveket az FMM Sajtó, Kommunikációs és Informatikai Főosztálya jóváhagyta, így kiadványunkat 10 000 példányban, ingyenesen bocsátjuk az érdeklődők rendelkezésére.

Az elkészítésben és a szerkesztésben titkárságunk dolgozói mellett külsős szakértők is segítségünkre voltak, akik munkáját ezúton is köszönjük.

Kedves Tanulni Vágyó!

Zárszóként kívánunk Önnek tervei megvalósításához kitartást, sok sikert!

Ha a képzésekkel, az elhelyezkedéssel kapcsolatban kérdése merülne fel, tiszteljen meg minket bizalmával, de esetleges javaslatait is várjuk szeretettel!

Figyelmébe ajánljuk továbbá, hogy a kiadványban szereplő jogszabályok, támogatási lehetőségek honlapunkon (<http://lepeselony.fvsz.hu>) is megtalálhatóak lesznek.

Felnőttképzés

Mi is az a felnőttképzés?

A felnőttképzés az a tanulási forma, amelyben már nem tanköteles korú (általában 18 évesnél idősebb) fiatalok és idősebbek vesznek részt. A felnőttképzés feladata elsősorban a szakmai ismeretek folyamatos frissítése, a szakmaváltáshoz szükséges képzés biztosítása, a hiányzó ismeretek pótlása. Feladata továbbá az is, hogy a legtöbb munkahelyen manapság már elengedhetetlenül fontos idegennyelv-ismeret és számítógépes alapismeretek megszerzését lehetővé tegye.

Miért kell tisztában lennünk a jogszabályokkal?

A felnőttképzésről szóló jogszabályok tartalmazzák egyebek között a támogatási lehetőségeket, valamint azokat a szabályokat, amelyeket a felnőttképző intézményeknek be kell tartaniuk. A foglalkoztatási törvény szintén tartalmaz támogatási formákat, amelyeket elsősorban a munkanélküliek vehetnek igénybe.

Hasznos lehet, ha tisztában vagyunk ezekkel, mert ha tudunk a lehetőségekről, talán élni is tudunk velük (pl. képzési támogatást kérhetünk.)

Sajnos sokszor a munkaadó sincs tisztában azzal, hogy például egy munkanélküli foglalkoztatása neki is előnyt jelenthet, ezért jó, ha mi erről is tudunk...

Ha volt már valaki diák, emlékezhet, hogy néha bánatot, de legtöbbször boldogságot, örömet, sikerélményt érzett a padban ülve. Mindannyiunknak szüksége van erre az élményre. Higgyük el, hogy ezt megkaphatjuk felnőttkorban elkezdett tanulás által is. A felnőttképzés alapvetően más, mint a hagyományos oktatás. A „felnőtt diákoknak” egyszerre több helyen is helyt kell állniuk, például a munkahelyükön és a családjukban is. Nem engedhetnek meg maguknak „feleslegesnek” tűnő időtöltést. Ráadásul a felnőttkori tanulás – ha államilag nem támogatott – költséges is. Egy felelősségteljes felnőtt embernek el kell tudnia dönteni, milyen tudásra lehet szüksége. A felnőttképzés segíteni fog el-sajátításában.

Kiadványunk célja felkelteni a mindenkiben élő kíváncsiságot, megmutatni a meglévő lehetőségeket. Megpróbáltuk csokorba szedni azokat az információkat, amelyekre szükség lehet ahhoz, hogy a kevésbé tájékozott felnőttek is megtalálják a nekik legmegfelelőbb képzési formát, a pénztárcájukhoz igazított, sokszor ingyenesen is elvégezhető tanfolyamokat.

Kérdés-felelet formában áttekintettük a meghatározó jogszabályi háttérrel, kiemelten kezelve a támogatott képzéseket. Részletesen kitértünk a felnőttképzési szerződés tartalmára. Néhány jó tanácsban rendeztük a legfontosabb teendőket a tanulni vágyók számára, és riportokban igyekeztünk példaértékű életutakat bemutatni.

Reméljük törekvésünk sikeres lesz, és füzetünket átlapozva Ön is talál benne használható információt.

Kedves Tanulni Vágyók! Jó kíváncsiskodást kívánnak

a szerkesztők

Támogatások

Mik azok a felnőttképzési támogatások?

Tanulásunkhoz többféle támogatást is igénybe vehetünk, például adókedvezmény, állami normatív támogatás stb. Hogy konkrétan melyiket vehetjük igénybe, ez több dologtól is függ. Például attól, milyen az iskolai végzettségünk, van-e már szakmánk? Van-e jelenleg munkahelyünk? GYES-en, GYED-en vagyunk-e? Bizonyos esetekben életkorunk is fontos lehet. A támogatások egy részét a magyar állam költségvetése, más részét a munkáltatók által befizetett úgynevezett szakképzési hozzájárulás, vagy egyre gyakrabban az Európai Unió pályázati forrásai fedezik. E támogatások közül néhányat részletesen is bemutatunk, de a képzőintézményeknél és a munkaügyi központok kirendeltségein további lehetőségekről is tájékozódhatunk.

Mit kell tudni a felnőttképzés normatív támogatásáról?

Az állam az egyén és a társadalom közös céljainak elérése érdekében normatív módon (egységesen, központilag meghatározott mértékben, a képzőnek átutalt támogatással) is támogatja a felnőttek tanulását. Ennek keretében például ingyenesen szerezhethetjük meg első szakképesítésünket.

Miről szól a felnőttképzési törvény?

A jogszabály hivatalos megnevezése: 2001. évi CI. törvény a felnőttképzésről. Az állam mindenki számára biztosítja a felnőttképzésben való részvételhez való jogot. Ez a törvény határozza meg, kik foglalkozhatnak felnőttképzéssel, mi is az a felnőttképzési tevékenység, mit jelent az intézményi- és a program-akkreditáció, milyen támogatások és milyen feltételekkel vehetők igénybe.

Hol tanulhatunk?

Felnőttképzési tevékenységet különféle intézmények (iskolák, vállalkozások, egyesületek stb.) folytatnak. Működésük akkor szabályos, ha szerepelnek a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásában.

Mit jelent az „akkreditált intézmény” kifejezés?

Az előbb említett intézmények egy része önkéntesen vállal egyfajta minőségi megmérettetést, így jogosult állami támogatások igénylésére. Ha szeretnénk kedvezményesen, vagy ingyenesen tanulni, meg kell tudnunk, hogy a kiválasztott intézmény rendelkezik-e ilyen akkreditációval.

Ki kapja meg a normatív támogatást?

A képzőintézmény a jogszabályban meghatározott feltételek szerint a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztériumtól igényli a támogatást a nála jelentkezett felnőttek után.

Vállalnia kell, hogy a képzésben résztvevővel a kormányrendeletben meghatározott feltételekkel felnőttképzési szerződést, és egyes esetekben annak munkáltatójával is szerződést köt, és a résztvevőtől további díjat nem kér.

Melyek az ingyenesen tanuló felnőtt kötelességei?

1. a tanórák legfeljebb 10%-áról hiányozhat,
2. a képzést be kell fejeznie, azaz önhibájából nem maradhat ki,
3. a képzés lezárását követő 6 hónapon belül sikeres vizsgát kell tennie.

Kiknek a tanulását segíthetik a munkaügyi központok?

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1992. évi IV. törvény alapján annak a felnőttnek a képzése támogatható

1. aki álláskereső (munkanélküli),
2. aki 25. életévét még nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően munkanélküli járadékra nem szerzett jogosultságot,

A szabályokat és a feltételeket egyrészt a felnőttképzési törvény, másrészt pedig a felnőttképzési normatív támogatás részletes szabályairól szóló 206/2005. (X. 1.) kormányrendelet tartalmazza. E képzések legnagyobb része szakmai jellegű, az állam által elismert szakképesítések megszerzésére irányul.

Mit jelent az állam által elismert szakképesítés?

Azok a képesítések, amelyek szerepelnek az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ). Az ezekre felkészítő képzések az egész országban egységes szakmai és vizsgakövetelmények alapján folynak.

Milyen képzésekhez vehető igénybe felnőttképzési normatív támogatás?

1. az első OKJ-s szakképesítés megszerzéséhez
2. a fogyatékkal élők általános, nyelvi és szakmai képzéséhez
3. az 50 év feletti második OKJ-s szakképesítésének megszerzéséhez.

Ha a fenti feltételek nem teljesülnek, akkor a képzés csak 50%-ban támogatható azon szakmák esetében, amelyek szerepelnek az FMM által évente közzétett hiányszakmák jegyzékében. (Ebben az esetben a felnőttnek kell a képzési költség felét megfizetnie.)

Melyek a kismamákra vonatkozó szabályok?

A gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesülő személyek képzése csak akkor támogatható:

1. ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a 20 órát, és
2. a gyesen, gyeden lévők képzése a gyermek egy éves, gyed estében a gyermek másfél éves kora után kezdődik, valamint
3. ha a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy, kereső tevékenységet nem folytat.

Milyen képzések támogathatóak?

Erre a kérdésre a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról szóló 6/1996. (VII.16.) MüM rendelet, valamint a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény ad választ.

Ezek szerint az alábbi képzésekhez nyújtható támogatás:

1. az állam által elismert szakképesítés megszerzésére
2. a munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képesítés megszerzésére

3. a szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlásához, a mestervizsgálathoz szükséges ismeretek elsajátítására

4. a hátrányos helyzetben lévő csoportok számára szervezett képzésre

5. a megváltozott munkaképességűeket érintő rehabilitációs képzésre

3. aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,

4. akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó vele és a munkaügyi központtal írásban közölte,

5. aki közhasznú munkavégzésben vesz részt és a képzésben történő részvételt vállalja,

6. aki munkaviszonyban áll, de további foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

Ki tekinthető álláskeresőnek?

Álláskereső az, aki:

1. a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik
2. nem tanul oktatási intézmény nappali tagozatán
3. öregségi nyugdíjra nem jogosult
4. az alkalmi munkavállalást leszámítva munkaviszonyban nem áll és kereső tevékenységet nem folytat
5. maga is aktívan keres munkát
6. a munkaügyi központtal álláskeresői megállapodást köt
7. a megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadja, és
8. akit a munkaügyi központ kirendeltsége álláskeresőként nyilvántart.

Milyen további támogatás adható az álláskeresők vagy munkaviszonyban állók képzéséhez?

Az álláskeresőknek a képzés költségein túl további segítségként keresetpótló juttatás, valamint a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése is, a munkaviszonyban állóknak keresetkiegészítés adható abban az esetben, ha a képzést a munkaügyi központ ajánlotta, vagy az abban való részvétellel a képzés megkezdése előtt egyetértett.

Milyen mértékűek lehetnek ezek a támogatások?

A keresetpótló juttatás összege a megállapításkor hatályos kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 60%-a lehet, a költség-térítés pedig a képzéshez kapcsolódó szállás, étkezés, valamint az utazási költségek megtérítését jelentheti. A keresetkiegészítés a képzés megkezdése előtt elért átlagkereset és a képzés alatt elért kereset különbözetéig terjedhet.

Vannak-e más támogatási lehetőségek?

Igen. Hazánk Európai Unió csatlakozásával a képzések támogatására további források nyíltak meg. Ezekről általában szintén a munkaügyi központokban, a képzőintézményekben vagy az interneten tájékozódhatunk. A füzet végén felsoroljuk azokat a web-helyeket, ahol hasznos információkat találhat. A sok lehetőség közül itt a „Lépj egyet előre!” programot mutatjuk be részletesebben.

6. az elhelyezkedést, a vállalkozást segítő képzésre

7. a szakképesítés megszerzéséhez szükséges alapismereteket nyújtó oktatásra

8. a pályaeorientáló és álláskeresési ismeretek oktatására

9. a szakképesítéssel már rendelkezők számára nyújtott államilag elismert nyelvvizsga megszerzésére, valamint

10. a közúti járművek vezetésére jogosító vezetési engedély (C, D, E kategória), mezőgazdasági vontató vezetésére jogosító járművezetői igazolvány, továbbá járművezetői engedély (II. kategóriára és trolibuszra érvényesítve), a belföldi és nemzetközi fuvarozási engedély, a veszélyes áruk szállításához

szükséges engedély kiadásához előírt képzés, továbbá az autóbusszal díj ellenében végzett szállításhoz szükséges képzés, és az építőgép-kezelő engedély kiadásához szükséges képzésre.

A képzések csak akkor támogathatók, ha a képzés az abban részt vevő munkához jutását vagy munkájának megtartását segíti elő.

Támogathatók-e a munkaviszonyban állók?

Igen. A munkaügyi központ azt a felnőttet is támogatja, akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó vele és a munkaügyi központtal írásban közölte, vagy aki munkaviszonyban áll, de további foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

A képzések során előnyben részesülnek azok a felnőttek, akik:

- alacsonyabb iskolai végzettségűek
- állás nélküliek
- munkavállalási korú inaktívok
- akik az önkormányzatok, civil szervezetek, a munkaügyi központok közreműködésével kerülnek a képzésbe.

Elsősorban tehát állás nélküli szakképzetlenek, alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők jelentkezését várják.

Melyek a támogatható képzések?

Kizárólag azok az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSZ) képzési listáján szereplő, akkreditált képzőintézmények által szervezett képzések, amelyek:

- munkaerő-piaci keresettsége, vagy hasznosulása igazolható, azaz ha arra a szakképzetségre van kereslet a munkaadóknál
- az alapfokú iskolai végzettség (8 általános iskolai végzettség) megszerzésére irányulnak,
- vagy felzárkóztató képzések,
- vagy az OKJ-ben szereplő szakképesítés megszerzését teszik lehetővé,
- vagy program-akkreditációval rendelkeznek.

Mi az a képzési lista?

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján (www.afsz.hu) két képzési listáról lehet képzést választani. Az egyik a hiányszakmák és felzárkóztató képzések listája. Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat a megyei munkaerő-piaci igények alapján a legfontosabb hiányszakmákról listát állít össze és folyamatosan frissíti azt. Az ezen szereplő képzésekre munkáltatói nyilatkozat nélkül is lehet jelentkezni.

A másik képzési listán azok a képzések szerepelnek, amelyekre csak munkáltatói igazolással lehet jelentkezni, tehát az adott képzettségű szakemberre munkaadói kereslet van.

Mit kell tudni a „Lépj egyet előre!” programról?

A program célja a lakosság képzettségi színvonalának növelése. Ennek érdekében olyan képzéseket támogatnak, amelyek során a felnőttek a korábbi képzettségi szintjüknél egy fokkal magasabb szintre kerülhetnek. A program megvalósítója a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium és az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSZ).

A képzések a résztvevők számára ingyenesek. A képzésbe bekapcsolódók sikeres vizsga esetén a képzési költségeket és plusz egy havi minimálbér összegének megfelelő további támogatást kapnak.

Kiket támogat a program?

A program azokat a felnőtteket támogatja, akik:

- rendelkeznek legalább a 6. osztály befejezését igazoló bizonyítvánnyal, és alapfokú iskolai végzettség megszerzésére irányuló képzésben kívánnak részt venni.
- a 6. osztály befejezését igazoló általános iskolai végzettséggel nem rendelkeznek, és a szakképzés megkezdéséhez szükséges felzárkóztató képzésben, s ezt követő szakképzésben kívánnak részt venni.

- alapfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek, de nem rendelkeznek szakképzetséggel, és szakképesítés megszerzésére irányuló szakképzésben kívánnak részt venni.
- érettségivel rendelkeznek, de nem rendelkeznek szakképzetséggel és érettségire épülő szakképzésben kívánnak részt venni.
- már rendelkeznek szakképesítéssel és a már meglévő szakképesítésre épülő új szakképesítés megszerzésére irányuló szakképzésben kívánnak részt venni.

3. Gyűjtsünk és hasonlítsunk össze minél több képzési ajánlatot!
4. Gondosan olvassuk el a hirdetések, nézzük meg jól azok tartalmát! A túlzott ígéret (például: egy hét alatt megtanítjuk angolul) vagy az irreálisan alacsony ár óvatosságra int.
5. Lépünk kapcsolatba – ha lehet személyesen – a képzőintézménnyel, és szerezzünk saját benyomásokat. Jó fényt vet az intézményre, ha a képzésekről írásos tájékoztatóval rendelkezik, melyből mindent megtudhatunk.
6. Ha mégsem kapunk írásos ismertetőt, kérdezzünk rá a részletekre!
  - Milyen hagyományai vannak az intézménynek, illetve az adott képzésnek?
  - Milyen képesítést, bizonyítványt kapunk a végén?
  - Hol tanulunk majd?
  - Kik tanítanak?
  - Milyen kötelezettségeink vannak?
  - Milyen jogokkal élhetünk?
  - Kapunk-e tankönyvet, jegyzetet?
  - A részvételi díj tartalmazza-e ezek árát?
  - Milyen vizsgát kell tennünk?
  - Van-e külön vizsgadíj?
- A *gyakorlati képzés feltételeiről is érdeklődjünk!*
  - Hol és milyen feltételekkel folyik a gyakorlati képzés?
  - Nekünk kell-e gyakorló helyet találnunk, vagy az intézmény gondoskodik róla?
7. Növelheti a képzőintézménnyel szembeni bizalmunkat, ha az csatlakozott valamely szakmai szervezethez (például a Felnőttképzők Szövetségéhez), és még ennél is többet jelent, ha rendelkezik szakmai minősítéssel, akkreditációval.
8. Ha száraz olvasmánynak tűnik is, tekintsünk bele a felnőttképzési törvénybe, az intézményi és program-akkreditáció, valamint a vizsgáztatás szabályait tartalmazó rendeletekbe.
9. Fontos tudni, hogy a jogszabályok értelmében minden képzésben résztvevővel felnőttképzési szerződést kell kötni, mely jelentős jogi védelmet nyújt a hallgatónak.

Ki választja ki a képzést?

A felnőtt önállóan (vagy a munkaügyi kirendeltség segítségével) választja ki a képzést a képzési lista kínálatából.

Hogyan lehet bekerülni a programba?

A programmal kapcsolatban a munkaügyi kirendeltségek, az önkormányzatok, a programba bevont civil szervezetek és képzőintézmények, illetve a Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP) adnak felvilágosítást.

Mit kell tennie, ha bármilyen támogatott képzésben akar részt venni?

Általában meg kell keresni a munkaügyi kirendeltséget, ahol a jelentkezőket egyrészt tájékoztatják a számukra elérhető képzésekről és támogatási lehetőségekről, másrészt a képzést szervező képzőintézményekről.

A támogatások többségénél – így a „Lépj egyet előre!” programnál is – természetesen arra is van lehetőség, hogy magunk keressünk megfelelő képzőintézményt.

Hogyan válasszuk ki a képzést – és a képzőt?

Egyéni boldogulásunkhoz mindenképpen segítséget jelent egy új képesítés, de nem mindegy, hogy mit tanulunk, és az sem, hogy hol. E döntés meghozatalában szeretnénk néhány jó tanáccsal segítséget nyújtani.

A legfontosabb az ÖNISMERET. Először is nézzünk szembe önmagunkkal, fogalmazzuk meg vágyainkat, céljainkat! Nézzük meg, mire vagyunk képesek, vegyük számba lehetőségeinket, és csak ezután határozzuk meg a számunkra hasznosnak vélt képzések körét.

1. Döntsük el, hogy csak ismereteink bővítését, avagy egy teljesen új szakma megszerzését tűzzük-e célul!
2. Körültekintően tájékozódjunk arról, hogy hol, milyen feltételek mellett szerezhetnénk meg a szükséges ismereteket, vagy szakképzettséget!

Sorsok, arcképek

Kőhalminé Magdit kedvenc bankfiókomból ismerem.

Közgazdasági szakközépben végeztem, és azt hittem, enyém a világ. A barátnőimmal mindannyian rátermetteknak, talpraesettnek éreztük magunkat. Nekem egy tintapatronokat forgalmazó cégnél sikerült titkárnóként elhelyezkednem, és a munkámmal nagyjából meg is voltam elégedve. A fizetéssel sem volt gond. A munka nem volt nehéz, ha pedig két telefon között gyorsan le kellett gépelnem valamilyen hivatalos iratot, a főnök tökéletesen meg volt elégedve: nagyon gyorsan tudok tíz ujjal gépelni.

Mi volt a probléma?

Egyszerű: megszűnt a cég. Egyik nap bementem a munkahelyemre, már várt a főnök levele, miszerint csőd eljárás indult a cég ellen. Nem szólhatok egy szót sem, az utolsó fizetésemet is hiánytalanul átutalta. Mégis ekkor kezdődött az én veszteségfutásom.

Mi történt?

Akkor már közel tíz éve dolgoztam ugyanannál a cégnél, és mikor új munkahely után kellett nézmem, hirtelen azt sem tudtam, hogy hova kapjak. Annak idején a tintásokhoz egyik osztálytársnőm vitt be, így rutinom sem volt, hogy hova is fordulhatnék. Újságokban adtam fel hirdetések, munkaközvetítőnél jártam, állásinterjúkon jelentem meg. Ekkor ismerkedtem meg későbbi élettársammal is. Ő volt az első, aki figyelmeztetett, hogy nem lesz egyszerű dolgom, mert ma egy negyvenéves asszonynak ilyen végzettséggel nehéz munkát találnia. Igaza lett. Kudarc kudarcot követett, végül teljesen belefáradtam a hiábavaló rohangálásba. Ekkor javasolta a párom, hogy legalább egy ECDL bizonyítványt szerezzek.

Mennyire volt barátságban a számítógépekkel?

Hát épp ez az: semennyire. Én még az írógépek korában kezdtem dolgozni, távol tartottam magam a „csodamasináktól”. Miután azonban mindenütt az volt az első kérdés, értek-e a számítógéphez, gépírói képességeim viszont senkit sem érdekeltek, rászántam magam a tanulásra.

Milyen volt a tanfolyam?

Rögtön átment a vizsgákon?

Az elkövetkező fél évet erre szántam, hétvégénként voltak óráink, szombaton és vasárnap alkalmanként 4 óra. Ezen kívül hétköznaponként egy-két órát tanultam otthon, bújtam a számítástech-

A felnőttképzési szerződés

Ha már sikerült kiválasztani az Önnek legmegfelelőbb képzőintézményt, akkor először is gondosan tanulmányozza át az Önnel kötendő felnőttképzési szerződést. E szerződés megkötését és kötelező tartalmát jogszabály írja elő. Ha ilyen dokumentumot nem kap, az intézmény nem megbízható.

Figyeljen rá, hogy minden olyan dolog benne legyen, ami az Ön számára fontos. Sok képzőintézmény előre megszövegezett szerződéssel dolgozik, azaz minden hallgató ugyanazt a szerződést kapja. Nyugodtan kérdezzen rá, ha valami nem világos. Ha kell, kérje, hogy az Ön által fontosnak ítélt dolgot is foglalják bele a szerződésbe. Ne higgye el, hogy annak tartalma megváltoztathatatlan, mivel a szerződéshez mindig két fél kell, és mindegyik fél egyenrangú. Akarata ellenére semmit sem kell elfogadnia.

Mit kell tartalmaznia a felnőttképzési szerződésnek?

1. A képzéssel megszerezhető képzettséget vagy kompetenciát, azaz a pontos szakképzettség, szakma megnevezését.

(Kompetenciának nevezi a szakirodalom a felnőttképzésben részt vett személy ismereteinek, készségeinek, képességeinek, magatartási és viselkedési jegyeinek összességét, amelyek alapján a személy képes lesz egy meghatározott feladat eredményes teljesítésére.)

2. A részt vevő teljesítménye ellenőrzésének, értékelésének módját, vagyis azt, hogy milyen módon, miből, hányszor kell vizsgázni.

3. A képzés helyét, időtartamát, ütemezését, vagyis azt, hogy hol, milyen gyakorisággal, a hét mely napjain, hánytól hányig fogunk tanulni.

4. A képzési díjat, a vizsgadíjat. (A tandíj mértékét akkor is tartalmaznia kell a szerződésnek, ha a képzés egyébként az Ön számára díjmentes!

De biztos, ami biztos, kérdezzünk rá, hogy a feltüntetett összegből nekünk mennyit kell, ha kell befizetni!)

5. A résztvevő felnőtt és a képzőintézmény szerződészegésének következményeit. (Erre a részre nagyon figyeljünk, mert ez tartalmazza a jogokat és a kötelezettségeket, vagyis azokat a követelményeket, amelyek mellett végső soron a képzés ingyenes lehet!)

6. Mindazt, amit valamilyen más jogszabály előír. (Például a már említett normatív támogatásról szóló kormányrendelet is tartalmaz előírást a képzési szerződés tartalmára. Ebben az esetben ezek a tartalmi elemek a következők: a képzéshez nyújtott támogatás ténye, a támogatás mértéke, a felnőttet érintő feltételek.)

A szerződést írásban kell megkötni, és azt a képzőnek legalább öt évig meg kell őriznie, egy példányt pedig a hallgatónak át kell adni.

Munkát itt sem találtak, de volt ott egy kedves hölgy, ő nagyon bízott, hogy tanuljak. Hiába mondtam, nem fog a fejem, nem hagyta annyiban: kilószám hordta elém a prospektusokat, meg mondta, hogy fizetnem sem kellene. Eleinte tiltakoztam, azt hittem, vissza kellene mennem az iskolába, a gyerekek közé. Arról ugyanis, hogy a felnőttek részére is léteznek tanfolyamok, addig még csak nem is hallottam. Végül aztán elszántam magam.

Milyen szakmát tanult?

Kőművesnek tanultam. Ez a munka mindig tetszett nekem, meg gondoltam, ezzel el is tudok helyezkedni. Gyakorlatom is volt valamennyi, a Moszkva térről rendszerint építkezésre vittek.

Könnyen ment a tanulás?

Jaj, nagyon sokat kínlódtam. Az első nap majdnem otthagytam az egészet. Rég ültem én már iskolapadban, meg hát írni-olvasni is nehezen tudok. De sokan voltak így a csoportban, ez megkönnyítette a helyzetet. A végére egészen jól belejöttem, közepes eredménnyel vizsgáztam le.

Beváltotta-e a tanfolyam a hozzá fűzött reményeket?

Azt kell mondjam, ma már nem is tudom, hol lennék, ha akkor nem tanulok. Azt, hogy ma munkám van és megélek, csakis ennek köszönhetem. Bár tény, nem kapkodtak utánam, látnom kellett, nem egyszerű így se munkát találni. De végül csak sikerült. Most már negyedik éve vagyok ugyanannál a vállalkozónál. Nem mondom, hogy nem lehetne jobb, sokat dolgozom, kemény a meló. Egyik napról a másikra élünk, de azért mégis jutottunk valamire: Kőbányán bérlünk egy szoba-konyhát, most készülünk fürdőt építeni, csak az anyagot kell megvenni, magam megcsinálom mindent. A gyerekek iskolába járnak, nekik talán már jobb lesz. Megvagyunk.

Tóth Katalin 29 éves, Budapesten él, vele egy kávézóban beszélgettem.

Régi ismeretségünk okán tegeződünk.

Mi a végzettséged?

Érettségi és szakiskola – ez két különböző dolog, valamint egy középfokú angol nyelvvizsga. Először gyors-gépíró szakiskolába jelentkeztem, és onnan mehettem volna középiskolába, de otthon nálunk a tanulás nem volt divat – kifejezetten azt akarták elérni, hogy ahogy lehet, dolgozni kezdjek. Két évet dolgoztam, addig bírtam – aztán letettem az érettségit, és új munkahely után néztem. Közben elvégeztem egy egyéves OKJ-s irodavezetői tan-

nikai könyveket – a párom laptopján pedig gyakoroltam. Végül sikeresen megszerztem mind a hét modult, nem volt szükségem pótvizsgára.

A bizonyítvánnyal, amit a sikeres vizsga után a kezébe kapott, könnyebben ment az elhelyezkedés?

Az nem kifejezés. Az ECDL bizonyítvánnyal a zsebemben néhány hét alatt több biztató ajánlatot is kaptam, míg korábban hónapok teltek el eredmény nélkül.

Most egy bankban dolgozom napi nyolc órát. A számítógép kezelése napi munkám szerves része, hozzátartozik az életemhez.

És elégedett?

Igen, végre azt csinálom, amit szeretek, van biztos megélhetésem, és normálisan keresek. Elégedett vagyok. Nehezen szántam rá magam a tanfolyamra, hiszen felnőtt fejjel az ember nem könnyen ül vissza a padba. Ma már azonban azt mondom: nem kétséges, megérte.

Varga József 45 éves, a Nyírségben született, nagyon szegény családban. Nehezen tudom rávenni, hogy küzdelmes életéről meséljen, pedig előzetesen beleegyezett a beszélgetésbe. Cigarettrára gyűjt, felhőrpinti a sörét, és nehezkésen belekezd:

A tanulás, az sosem volt az erősségem. Nyolc általánost jártam ki, azt is nehezen, tíz év alatt. Mifelénk nem volt szokás a tanulás, már tíz évesen dolgoztam ezt-azt, ami éppen akadt. Valami munka mindig volt, hol a téaszben, hol másutt. Megvoltam, megéltem, családom is lett három, az élettársamat is el tudtam valahogy tartani. Hanem a rendszerváltás után egyszer csak elfogytak a lehetőségek. Előbb a téasz szűnt meg, aztán az asztalosipari kátéész, lassan az egész falu munkanélküli lett. Próbálkoztam a közeli városon, ott sem jártam szerencsével, nem mondták, de tudtam: nem szeretik, hogy roma vagyok.

Nem lehet, hogy a szakértelem hiányzott?

Hiányzott persze az is, de valahogy az udvartakarításra is mindig gádzsót vettek fel. A gyerekek nőttek, útban volt a negyedik is, valamit tenni kellett. Gondoltunk egyet az asszonnyal, összepakoltuk, amink volt, feljöttünk Pestre.

Itt több lehetőség adódott?

Hát én azt hittem, ez a lehetőségek földje. Csalódtam, itt sem volt kolbászból a kerítés. Egy földimnél húztam meg magam. A Moszkva téren kezdtem minden reggel, hol elvittek, hol nem, amit kerestem, a hideg vízre sem volt elég. Mégis itt talált rám a szerencse: összefutottam egy ismerőssémmel, az kiokosított, hogyan tudok segílyt kapni. A Munkaközvetítőbe kellett mennem.

Bártfai Katit Iassan húsz éve ismerem, első munkahelyemen ő volt a főnök titkárnője. Kinevet, mikor riportra kérem, nem ér rá, de megnyugtat, ismerem a történetet, ha átküldöm e-mailen a cikket, átnézi, és a nevét is adja hozzá.

Az általános után, mivel édesanyám ápolónő volt, egyenes út vezetett az egészségügyi szakközépbe. A második év végén azonban, gyakorlaton vettünk részt, az első vérvételnél közbe szólt az élet, egy magas, fekete doktor személyében. A vérvételt gyors házasság követte, jött a lurkó, a harmadik félévénel otthagytam az iskolát. Szinte természetes volt, hogy két év múlva a doktor is ott hagyott, 8 általánossal, pici gyerekekkel kereshettem munkát.

Ismerősöm ajánlott be a korszakhoz, raktári adminisztrátornak, mivel szép írásom volt, és jó beszélőkém, meg a kartonok is stimáltak, én lettem a nyugdíjba vonuló titkárnő utóda. A rendszerváltozással a cég is átalakult, az elnök is nyugdíjba ment, az addig jól menő üzlet kezdett hanyatlani, végül felszámolással szűnt meg a cég.

Ott álltam az érettségizni készülő fiammal és el kellett döntenem, hogy mihez is kezdjek. Takarításból tartottam fenn magunkat, még jó, hogy édesanyám lakásában élhettünk, nem volt könnyű időszak. Fiam unszolására estin megszereztem az érettségit. Ezzel már el tudtam helyezkedni, egy nagy szállodában lettem konyhai adminisztrátor.

Ott ismerkedtem meg a második férjemmel, aki egy jó nevű zenekar kiöregedő félbem lévő dobosa volt. Ő is a folytatást kereste, együtt vágunk bele az új életbe, és a számítástechnikába. Az alapokkal kezdtem, amit lehetett megtanultam. Két év alatt, igaz önköltségesen, de elvégeztem egy pénzügyi-számviteli ügyintézői tanfolyamot is. Fiam és férjem oktatása mellett tűrhetően értek angolul, így bár nyelven túl, de bátrabban vágtam neki az álláskeresésnek.

Tanfolyami csoporttársam ajánlása után jelenleg egy kisebb szállodában vagyok mindenest, enyéme a pénzügyek, az anyaggazdálkodás, a bérszámfejtés, azaz minden, amire számítógépes program és rendszer létezik, de, ha kell, angolul is tárgyalóképes vagyok. A vezetés és a partner itt nem kéri a nyelvvizsga bizonyítványt, nekik az a fontos, hogy a tárgyalást megértsem, remek emlékeztetőket írok. Igaz ugyan az állás nem nyolcórás, sokszor nincs szombat, vasárnap, de a fizetés is ehhez igazodik. Jó ez így, mert így nincs időm megöregedni. (Szeretnék én is úgy kinézni 52 évesen, mint Ő!)

Ha a fiam apja hív, nevetünk, mert megköszönöm neki, hogy akkor úgy elbánt velem. Mellette valószínűleg egy butácska, anyagilag kiszolgáltatott orvosfeleség lennék, nem lenne boldog házasságom, sok-sok tapasztalatom, száz tanfolyami ismerősöm, barátom, egyszóval saját életem.

folyamat ehhez volt szükségem a nyelvvizsgára – azóta tudom, szerencsés vagyok, hogy ezt magaménak mondhatom: sokáig angol magántanárként is dolgoztam...

És mit csinálsz most? Szereted a munkádat?

Jelenleg logisztikai munkatárs vagyok egy számítógép szervizben. A munkám nem túl érdekes, főleg adminisztratív feladatokat végzek. Ezért is néztem valami más után, ami jobban leköt, ami jobban „én vagyok”.

Hogyan képzelted el a jövődet, mi az álmod?

Tekintve, hogy tehetségem van a masszázshoz, ilyen irányban indultam el. Középkoromban, amikor az ember egyre stresszesebb, egy témazáró dolgozatra készülve masszíroztam meg először egyik barátnőmet, hogy megnyugtassam, és nem várt sikert értem el. Ezután nem telt el olyan nap, hogy az osztálytársaim ne álltak volna sorba a szünetekben a padomnál egy kis masszírozásra várva. Azt mondták, őstehetség vagyok. Azóta nem hagy nyugodni a gondolat: ez az én utam. Csakhogy ehhez tanulni kell – hiába érzem ösztönösen, hogyan és mit csináljak, hiába alakítottam ki saját technikát, azért ezt nem lehet „csak úgy” elkezdni. Nemrégiben találtam is egy megfelelő tanfolyamot – ezek a képzések általában elég drágák. A tanfolyam végén olyan papírt kaptam, amivel kiválthattam egy hivatalos, engedélyszámmal ellátott vállalkozói igazolványt. Azt gondolom, érzéssel, tehességgel, és egy ilyen papírral a kezemben jól el fogok tudni helyezkedni. A jó szolgáltatást díjazták az emberek. Én szerencsésnek mondhatom magam – nagyon korán ráéreztem olyan technikákra, amikkel akár gyógyíthatok is. Az én bizonyítványom frissítő- és gyógymasszázsra vonatkozik, gyógyfürdőkbe nem mehetek el vele dolgozni – ahhoz külön egészségügyi végzettségre, és egy magasabb szintű képzésre lenne szükségem. Természetesen ezt a későbbiekben meg szeretném szerezni, de már ezzel a papírral is sok mindent elérhetek. Egyre jobban divatba jön az egészségmegőrzés, trendi, ha az ember ad magára, kényezteti magát – a wellness vonalon most nagyon könnyű elhelyezkedni.

Hogyan tovább?

A masszázst eleinte kiegészítő keresetnek szánom, amíg ki nem alakul a vendégköröm. Az álmod az, hogy főállásban masször lehessék.

Egyelőre elég sok lehetőségem van: elmehetek egy kozmetikai szalonba, vagy heti néhány órára egy masszázsszalomba is. Később társulhatok egy már meglévő vállalkozáshoz, vagy önállósíthatom magam. Ehhez természetesen szükség van egy már kialakult klientúrára. Jól tudom, hogy mindezek a lehetőségek csak a tanfolyam segítségével váltak elérhetővé.

